

The background of the slide features a photograph of a computer monitor. The monitor displays a presentation slide with a dark blue header containing the text 'RAČUNOVODSTVO' and 'STUDIJE MENADŽMENATA'. Below the header is a large orange circle containing the number '1'. To the right of the monitor, there is a keyboard and some banknotes. In the top right corner of the monitor's screen, there are three small icons: a person, a globe, and a house, with the words 'Predavač', 'Linkovi', and 'Home' respectively.

IXa PREDAVANJE

- RAČUNOVODSTVENI ASPEKT PRIHODA U FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU;
- METOD OBRAČUNA PERIODIČNOG FINANSIJSKOG REZULTATA-METOD UKUPNIH
TROŠKOVA-PROIZVODNO PREDUZEĆA

Prof.dr Ana Lalević-Filipović

NAPOMENA!

U okviru ovog predavanja akcenat će biti stavljen na pojmovno određenje i definisanje prihoda u skladu sa **MRS 18**, kao i na date smjernice u pogledu primjene novog **MSFI 15-Prihodi od ugovora sa kupcima**, koji će biti u primjeni u Crnoj Gori od 1.1 2024. godine.

6-PRIHOD- POJAM, NASTANAK, KLASIFIKACIJA

- MRS 18-Prihodi "povećanje ekonomskih koristi tokom obračunskog perioda u obliku priliva ili **povećanje sredstava ili smanjenja obaveza**, što dovodi do povećanja kapitala, osim onih povećanja koja su povezana sa doprinosima vlasnika kapitala "

NAPOMENA!

- PRIHOD ≠ PRILIV NOVCA (NOVČANIH EKVIVALENTA)** jer do priliva novca može doći:
  - Prije nastanka prihoda (primljeni avans);
  - poslije nastanka prihoda (unaprijed naplat-potraživanja);
  - Istovremeno sa nastankom prihoda (prodaja za gotovinu)

Kada NASTAJE prihod??

Povećanjem imovine uz uslov da to povećanje imovine nije nastalo povećanjem obaveza

(**Nije** prihod: po osnovu uzetog kredita povećava se imovina (tekući račun), a ujedno i obaveza (po uzetom kreditu od banke)

Smanjenjem obaveza uz uslov da to smanjenje obaveza nije prouzrokovano smanjenjem imovine

(**Nije** prihod: po osnovu isplate uzetog kredita smanjuje se obaveza, ali se smanjuje i imovina (odliv novca sa tekućeg računa)

N-R...P...R₁-N₁

KLASIFIKACIJA PRIHODA

POSLOVNI PRIHOD   FINANSIJSKI PRIHOD   OSTALI PRIHOD

BITNA PITANJA U POGLEDU VREDNOVANJA PRIHODA!

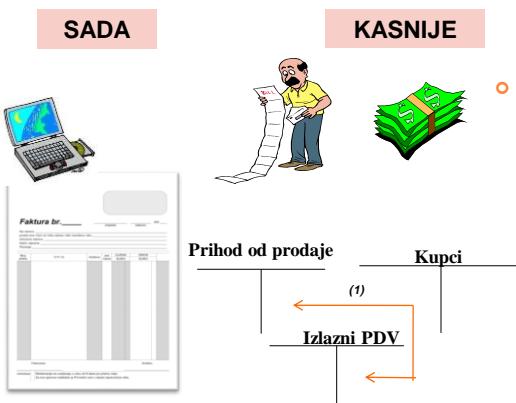
1. **KADA SE SMATRA DA JE PRIHOD OSTVAREN?**
2. **KAKO UTVRDITI VISINU PRIHODA?**

PRVO PITANJE: **KADA PRIHOD TREBA PRZNATI?**

- **“...kada je tržišno verifikovan..”**

- **U računovodstvenoj literaturi sljedeći ekonomski događaji se vezuju za “priznavanje” prihoda:**
  - **Prihvatanje isporuke i fakture od strane kupca (PRINCIP FAKTURISANE REALIZACIJE);**
  - **Naplata isporučenih proizvoda, usluga i robe; (PRINCIP NAPLAĆENE REALIZACIJE)**
  - **Proizvodnja učinaka (PRINCIP „PROIZVODNJE“)**

PRIHVATANJE ISPORUKE I FAKTURE OD STRANE KUPCA (PRINCIP FAKTURISANE REALIZACIJE)

Kada treba prznati prihod po ovom principu?

○ **Trenutak prodaje ne treba poistovjećivati sa trenutkom plaćanja**

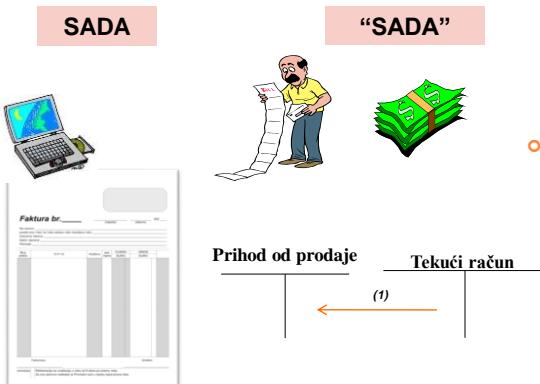
- *Nastaje potraživanje (oblik AKTIVE)*
- *Postuje princip uzročnosti*

○ **ZAMJERKE!**

- a. *Ne uzima u obzir troškove koji nastaju nakon prodaje;* → **Na teret rezervisanja**
- b. *Zanemaruje mogućnost da kupac vrati robu;*
- c. *Ne uzima u obzir rizik naplate potraživanja!*

NAPLATA ISPORUČENIH PROIZVODA (PRINCIP NAPLAĆENE REALIZACIJE)

Kada treba priznati prihod po ovom principu?

- Trenutak prodaje poistovjećuje sa trenutkom plaćanja

- Nastaje priliv gotovine (oblik AKTIVE)
  - Poklapa se tok rentabiliteta (prihod) sa novčanim tokom (naplata)
- NE poštuje princip uzročnosti

○ KADA SE SMATRA OPRAVDANIM?

- a. Prodaja na malo;
- b. Kada postoji visok rizik naplate potraživanja...

PROIZVODNJA UČINAKA (PRINCIP "PROIZVODNJE")

Kada treba priznati prihod po ovom principu?

- Trenutak proizvodnje ne poistovjećuje sa trenutkom, isporuke odnosno plaćanja

○ KADA SE SMATRA OPRAVDANIM?

- a. Proizvodi koji imaju garantovanu prodaju... po garantovanim cijenama robnim rezervama (poljoprivredni proizvodi);
- b. Zlato...

ZAKLJUČAK...

- **MRS 18-PRIHODI**, prihod od prodaje treba priznati kada su zadovoljeni sljedeći uslovi:

- 1. Preduzeće je na kupca prenijelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad robom;*
- 2. Iznos prihoda se može pouzdano izmjeriti;*
- 3. Vjerovatno je da će se ekonomske koristi vezane za tu transakciju uliti u preduzeće;*
- 4. Troškovi koji su nastali ili troškovi koji će nastati u odnosu na tu transakciju se mogu pouzdano izmjeriti..."*

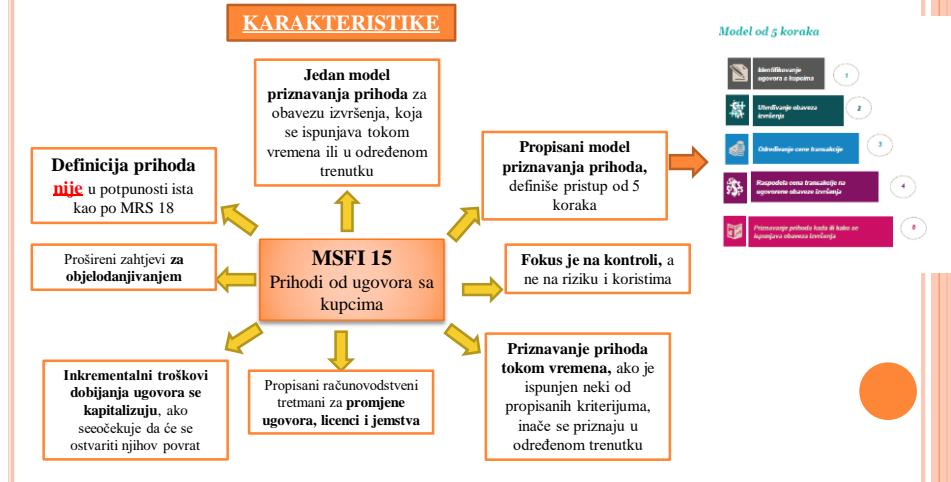
- Preuzeta roba od strane kupca
- Vrijednost je navedena na fakturi
- Vjerovatno će doći do priliva na račun
- Troškovi rezervisanja

NOVI MSFI 15-PRIHODI OD UGOVORA SA KUPCIMA

- stupa na snagu 31.12.2020., uz mogućnost ranije primjene.
- Definiše okvir za priznavanje, mjerjenje i objelodanjivanje prihoda, gdje su evidentirani određeni nedostaci kod dosadašnjeg MRS 18

NOVI MSFI 15-PRIHODI OD UGOVORA SA KUPCIMA

- stupa na snagu **31.12.2020.**, uz mogućnost ranije primjene.
- Definiše okvir za priznavanje, mjerjenje i objelodanjivanje prihoda, gdje su evidentirani određeni nedostaci kod dosadašnjeg MRS 18

DRUGO PITANJE: **KAKO UTVRDITI VISINU PRIHODA?**

- **Relevantna je prodajna cijena**
  - **Osim kod prihoda od aktiviranja sopstvenih učinaka!**
- Popusti...
  - Odobreni **rabati** (sezonski, količinski...) utiču na smanjenje poslovnih prihoda
  - **Kasa-skonto** ako se iskoristi utiče na povećanje finansijskih rashoda...

NA KOM SE RAČUNU EVIDENTIRA PRIHOD I KAKO SE OBRAČUNAVA?

D   **Klasa 6 PRIHOD (.....)**   P

Obračun:

$$Qr * cp = UP$$

*Nastanak prihoda
tokom određenog
obračunskog
perioda...*

POSLOVNI PRIHODI

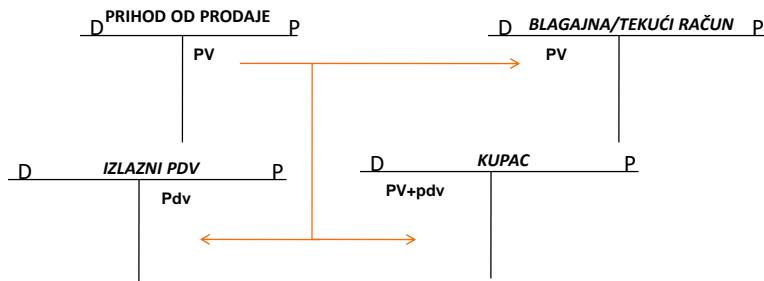
**VRIJEDNOSNI IZRAZ PRODATIH - ISPORUČENIH I FAKTURISANIH, UČINAKA
(PROIZVODA I/ILI USLUGA).**

- 60 - PRIHODI OD PRODAJE ROBE
- 61 - PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA
- 62 - PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE
- 63 - PROMJENA VRIJEDNOSTI ZALIHA UČINAKA
- 64 - PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.
- 65 - DRUGI POSLOVNI PRIHODI

KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE

1) u korist računa - Prihodi od prodaje robe, a zavisno od ugovorenog načina plaćanja na teret računa - Blagajna/Tekući račun (ukoliko je plaćanje izvršeno gotovinski ili pak nalogom za prenos), odnosno računa - Kupci (ukoliko se prodaja vrši na kredit)...i Izlazni PDV;

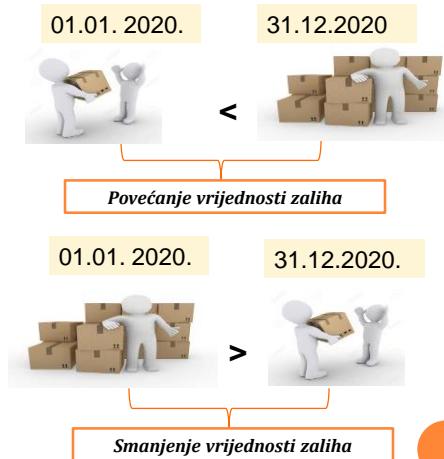

62 - PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

- 620 - Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe za sopstvene potrebe
- 621 - Prihodi od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe
- *prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za sopstvene potrebe...*
- *Vrijednost po kojoj se iskazuje aktiviranje učinaka:*
  - *Cijena koštanja;*
  - *Neto prodajna cijena (za gotove proizvode);*
  - *Nabavna cijena (roba)*
- **Da li se obračunava PDV?**
  - Zavisi od namjene!
  - Ako se koriste sredstva za poslovne svrhe:
    - NE!
  - Ako se koriste za druge svrhe:
    - DA!

63 - PROMJENA VRIJEDNOSTI ZALIHA UČINAKA

- **630 - Povećanje vrijednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga**
- **631 - Smanjenje vrijednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga**
- javljaju se ukoliko se vrši obračun rezultata po Metodi ukupnih troškova (neto princip)!
- Šta može da se javi kao učinak?
  - Gotovi proizvod i nedovršena proizvodnja;

64 - PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.

- Prema **MRS 20**, priznavanje državnih davanja vrši se kada postoji opravdanost:
  - "da će se entitet pridržavati uslova povezanih sa davanjem;
  - Da će davanje biti primljeno".
- **640 - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacije i povraćaja poreskih dažbina**
- **641 - Prihodi po osnovu uslovljenih donacija**

65 - DRUGI POSLOVNI PRIHODI

- 650 - Prihodi od zakupnina
- 651 - Prihodi od članarina
- 652 - Prihodi od tantijema i licencnih naknada
- 659 - Ostali poslovni prihodi

66- FINANSIJSKI PRIHODI

Plasiranje slobodnih novčanih sredstva u druga preduzeća ili finansijske institucije,
iskorišćeni kasa skonto;
 kursnih razlika po osnovu obaveza i potraživanja u stranoj valuti;
 zateznih kamata

- 660 - Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica
- 661 - Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica
- 662 - Prihodi od kamata
- 663 - Pozitivne kursne razlike
- 664 - Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule
- 669 - Ostali finansijski prihodi

PRIMJER...KASA SKONTO

(KNJIGOVODSTVO KUPACA)

- Prema izvodu poslovne banke izmirili smo obaveze prema dobavljaču u zemlji u iznosu od 1.000€, uz korišćenje kasa skonta od 2%.

D	DOBAVLJAČI	P	D	TEKUĆI RAČUN	P
	1) 1.000			980 (1)	

D	ULAZNI PDV	P	D	FINANSIJSKI PRIHOD	P
	1) 3,194			16,18(1)	

$$2\% * 1.000 = 20$$

$$15,97\% * 20 = 3,2$$

POZITIVNE KURSNE RAZLIKE

Nastaju ukoliko su poslovni događaji sa inopartnerom **ugovoreni i evidentirani** u stranoj valuti:

Depresijacija (devalvacija) domaće valute (€) kada su nastala potraživanja od ino kupaca evidentirana po nižem kursu u odnosu na kurs po kome se vrši naplata:

Za isti iznos valute ce biti naplaćen visi iznos u domaćoj valuti, tako da po tom osnovu nastaje finansijski prihod!

Apresijacijom (revolvacijom) domaće valute (€) kada su obaveze prema ino dobavljaču evidentirane po višem kursu u odnosu na kurs po kome se vrši isplata obaveze

Za visinu obračunate razlike smanjuje se iznos obaveze i po tom osnovu nastaje finansijski prihod!

POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PRIMJER...

Ps na rn-Ino kupac je 10.000 (tj. 10.000\$ po kursu od 1:1€)

1) Ino kupci su uplatili na devizni račun iznos duga u cijelini, što obračunato po srednjem kursu na dan uplate iznosi 12.500€.

Evidentirali smo potraživanje po kursu npr. 1€=1\$
...potraživanje JE EVIDENTIRANA PO NIŽEM KURSU
U ODNOŠU NA KURS U MOMENTU naplate

Napomena!
*Devalvacija €-smanjuje se
"moć" € u odnosu na \$*

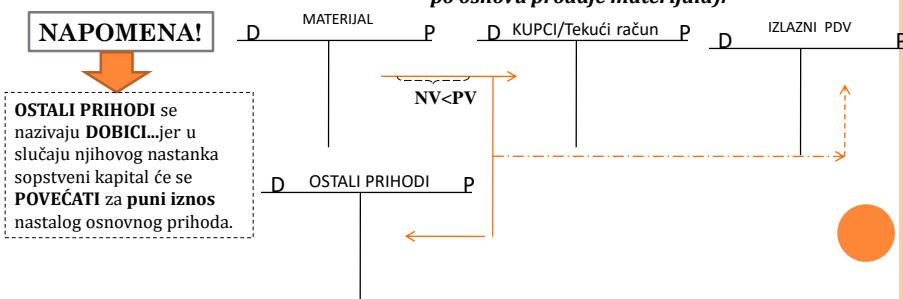
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 10%;">D</th><th style="width: 80%; text-align: center;">Ino KUPAC</th><th style="width: 10%;">P</th></tr> <tr> <td style="text-align: right;">PS) 10.000</td><td style="text-align: center;">10.000 (1</td><td></td></tr> </table>	D	Ino KUPAC	P	PS) 10.000	10.000 (1		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 10%;">D</th><th style="width: 80%; text-align: center;">Finansijski prihodi</th><th style="width: 10%;">P</th></tr> <tr> <td></td><td style="text-align: center;">2.500 (1</td><td></td></tr> </table>	D	Finansijski prihodi	P		2.500 (1		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 10%;">D</th><th style="width: 80%; text-align: center;">Devizni račun</th><th style="width: 10%;">P</th></tr> <tr> <td style="text-align: right;">1) 12.500</td><td></td><td></td></tr> </table>	D	Devizni račun	P	1) 12.500		
D	Ino KUPAC	P																		
PS) 10.000	10.000 (1																			
D	Finansijski prihodi	P																		
	2.500 (1																			
D	Devizni račun	P																		
1) 12.500																				
...znači za 1€ mogu da kupim manje \$, odnosno treba mi više € da bih kupila istu vrijednost \$	↓	↑																		

67-OSTALI PRIHODI.. (DOBICI)

➢ nastaju kao: posljedica prodaje imovine preduzeća (osnovnih sredstava, zaliha, HOV, i sl.) po cijeni koja je viša od nabavne odnosno nominalne vrijednosti, viškovi na imovini ustanovljeni inventarisanjem, dobici po osnovu otpisa potraživanja...

Postupak knjigovodstvenog evidentiranja se vrši:

1) odobravanjem računa - Materijal za visinu NV i (izlazni PDV (za vrijednost obračunatog PDV-a)) zaduživanjem računa - Kupci/Tekući račun za visinu PV i za iznos obračunate razlike između veće NV i niže PV odobravanjem računa - Ostali prihodi (Dobici po osnovu prodaje materijala).

67-OSTALI PRIHODI.. (DOBICI)

- 670 - Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme
- 671 - Dobici od prodaje bioloških sredstava
- 672 - Dobici od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti
- 673 - Dobici od prodaje materijala
- 674 - Viškovi
- 675 - Naplaćena otpisana potraživanja
- 676 - Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika
- 677 - Prihodi od smanjenja obaveza
- 678 - Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja
- 679 - Ostali nepomenuti prihodi

METODI UTVRĐIVANJA PERIODIČNOG FINANSIJSKOG REZULTATA

RASHODI**PRIHODI****PRIHODI - RASHODI**

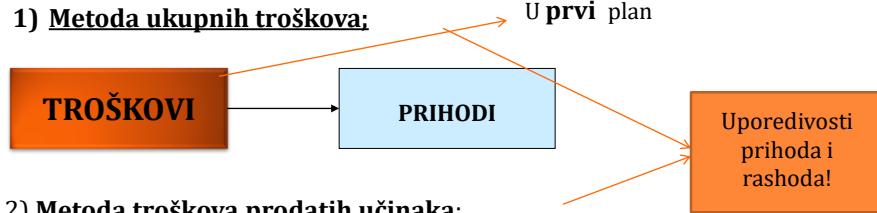
<
= 0
>

GUBITAK
MRR
DOBIT

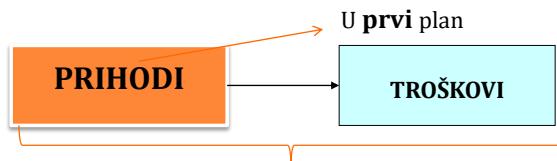
Obračunska kategorija pomoću
koje se ostvaruje **povezanost**
između Iskaza o ukupnom rezultatu
/Bilansa uspjeha/ i Iskaza o
finansijskoj poziciji / Bilansa stanja/.

Postoje dvije metode za obračun periodičnog rezultata:

1) **Metoda ukupnih troškova;**

2) **Metoda troškova prodatih učinaka;**

-Nastali su kao rezultat činjenice da se sva proizvedena Q proizvoda ne proda...

-treba da omoguće podudarnost prihoda i rashoda

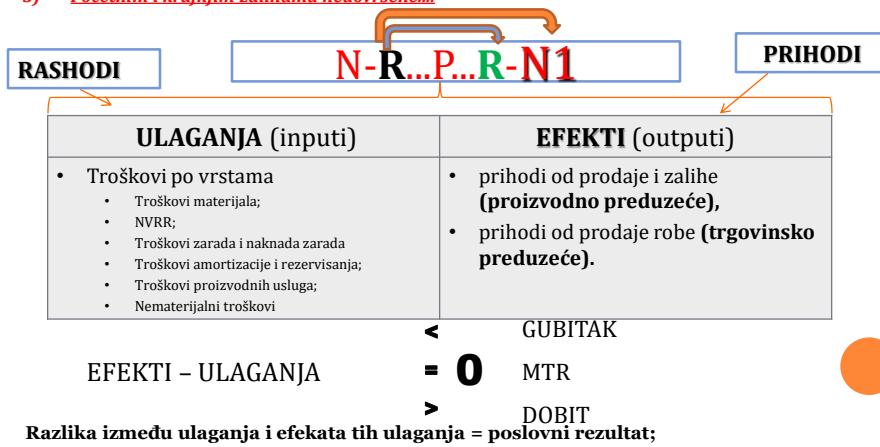
Napomena!

Utiču na oblikovanje redovnih poslovnih
prihoda i rashoda (**metode utvrđivanja
poslovnog rezultata**)

METODA UKUPNIH TROŠKOVA

Potrebni podaci:

- 1) Ostvarenim prihodima od prodaje;
- 2) Tekućim troškovima;
- 3) Početnim i krajnjim zalihamama nedovršene....

NAPOMENA!

OBRAĐUJE SE METODA UKUPNIH TROŠKOVA KOD
PROIZVODNOG PREDUZEĆA!

EFEKTI NASTALI IZ ULAGANJA U OBRAČUNSKOM PERIODU ZAVISE OD ODNOSA PROIZVODNJE I PRODAJE;

Moguće situacije:

a) preduzeće proizvodi, ali nema prodaje:

$$N - R \dots P \dots R_1 - N_1$$

Bilans uspjeha:

Rashodi   Bilans uspjeha   Prihodi

Troškovi po
vrstama

Povećanje zaliha
gotovih proizvoda i
nedovršene
proizvodnje

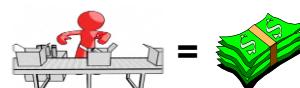

b) proizvodnja je jednaka prodaji:

Rashodi   Bilans uspjeha   Prihodi

Troškovi po
vrstama

Prihodi od
prodaje gotovih
proizvoda

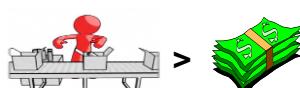
$$N - R \dots P \dots R_1 - N_1$$

c) proizvodnja je veća od prodaje:

Rashodi   Bilans uspjeha   Prihodi

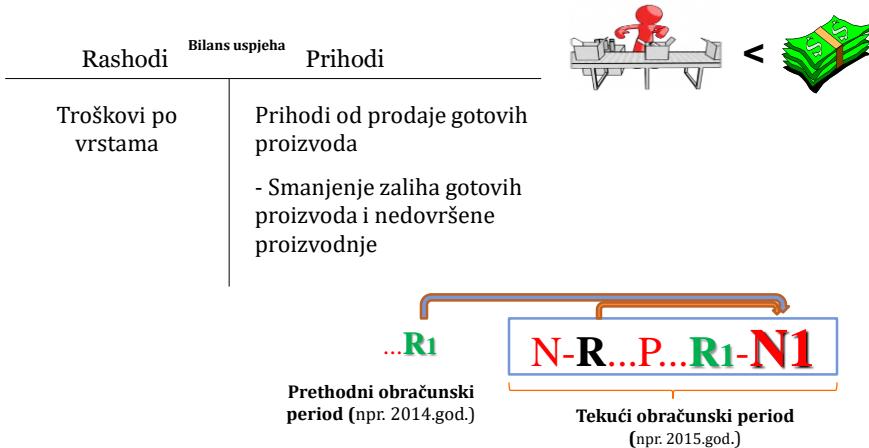
Troškovi po
vrstama

Prihodi od prodaje gotovih
proizvoda
+ povećanje zaliha
nedovršene proizvodnje i
gotovih proizvoda

$$N - R \dots P \dots R_1 - N_1$$

d) prodaja veća od proizvodnje:

Koje zalihe uključujemo u obračun?

METODA UKUPNIH TROŠKOVA

Metoda obračuna potpunih troškova ukupnih učinaka

Uzima u obzir sve zalihe: materijala, robe, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.

Metoda obračuna nepotpunih troškova ukupnih učinaka

U obračun uključuje zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.

Koji podaci o zalihamama se unose u bilans uspjeha?

Metoda ukupnih troškova

Metoda troškova ukupnih učinaka po bruto principu

Podaci o početnim i krajnjim zalihamama;

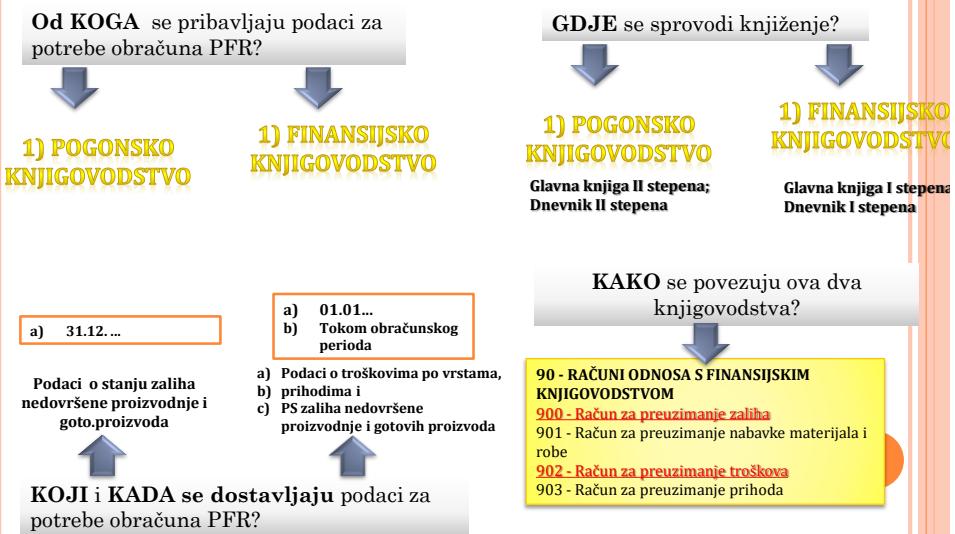
Metoda troškova ukupnih učinaka po neto principu

Razlika između krajnjih i početnih zaliha;

NAVEDITE PUNI NAZIV METODA KOJI JE
PREDMET DANAŠNJEGRAZMATRANJA?

METOD TROŠKOVA UKUPNIH UČINAKA PO NETO PRINCIPU

OD KOGA? KOJI? KADA? GDJE?
KAKO?

PRISJETIMO SE!
**ORGANIZACIJA RAČUNOVODSTVA ZA POTREBE OBRAČUNA
PFR**

Kontni okvir po
FUNKCIONALNOM principu

- jednokružni računski sistem
- organizacioni monizam

Kontni okvir po
BILANSNOM principu

- dvokružni računski sistem
- organizacioni dualizam

FINANSIJSKO KNJIGOV.: 0 - 8

POGONSKO KNJIGOV.: 9

- svako ima svoju glavnu knjigu i dnevnik
- odvojene su cjeline
- ali ne mogu samostalno da egzistiraju
- u jednom stavu ne mogu se naći računi iz ova dva sistema

NAPOMENA!

! Na slajdovima koji slijede je dat je hipotetički prikaz knjiženja poslovnih promjena kroz Glavnu knjigu II stepena (Pogonsko knjigovodstvo)!

! Poslovne promjene koje su ranije bile predmet razmarađivanja, se knjigovodstveno evidentiraju u okviru Glavne knjige I stepena i Dnevnika I stepena (Finansijsko knjigovodstvo) na način kako je već rađeno.

! Zbog jednostavnosti postupak knjiženja smo vremenski podijelili na tri faze:
 -Početak obračunskog perioda (01.01..)
 -Tokom obračunskog perioda (01.01.- 31.12.)
 -Kraj obračunskog peroda (31.12..)

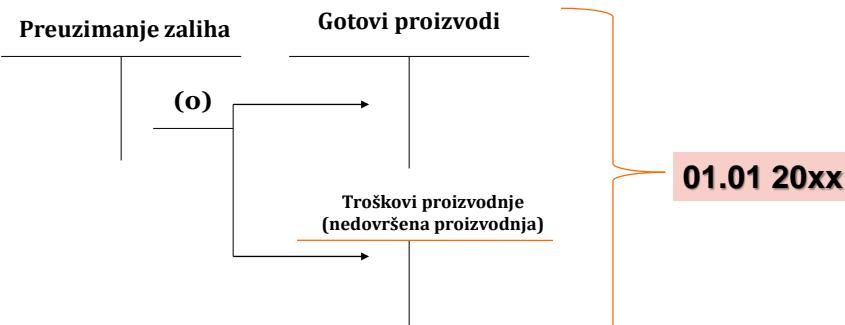
I FAZA

○ NA POČETKU POSLOVNE GODINE

○ 01.01.20xx....

POSTUPAK KNJIGOVODSTVENOG OBUVATANJA VEZANIH ZA
OBRAČUN PFR PO METODU TROŠKOVA UKUPNIH UČINAKA PO
NETO PRINCIPIU

Pogonsko knjigovodstvo
-Glavna knjiga II stepena-

PRIMJER...

a) **01.01. 2020.** imamo podatke o ps na sljedećim računima:

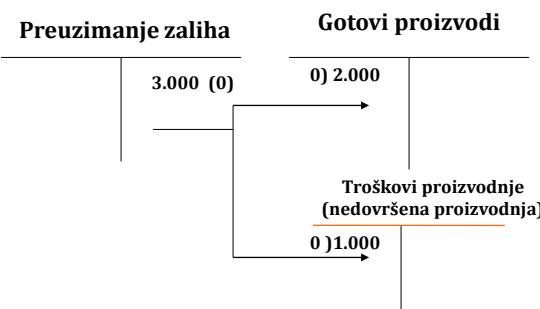
- a) Osnovna sredstva 10.000
  - b) Materijal 5.000
  - c) Nedovršena proizvodnja 2.000
  - d) Gotovi proizvodi 1.000
- Otvoriti Glavnu knjigu....

Napomena: Zbog jednostavnosti pojašnjenja, realizacija knjiženja će se sprovoditi samo kroz račune Glavne knjige.

Za domaći: Sprovedi navedena knjiženja kroz Dnevnik.

POSTUPAK KNJIGOVODSTVENOG OBUVATANJA VEZANIH ZA OBRAČUN PFR PO METODU TROŠKOVA UKUPNIH UČINAKA PO NETO PRINCIPU

Pogonsko knjigovodstvo -Glavna knjiga II stepena-

II FAZA

○ U TOKU POSLOVNE GODINE

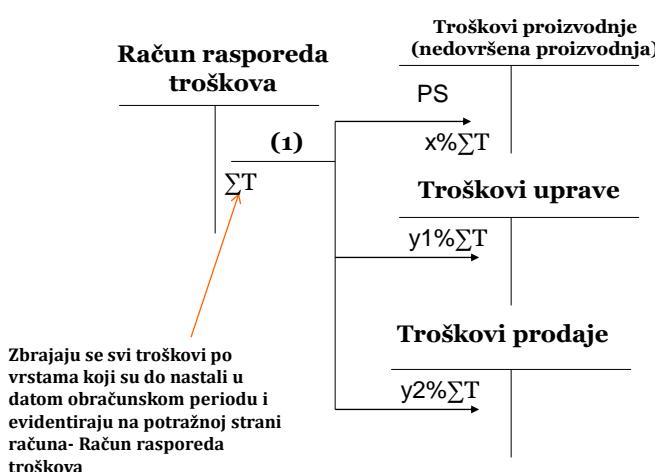
○ 01.01. do 31.12 20xx....

NAPOMENA:

POSLOVNA PROMJENA: IZVRŠITI RASPORED TROŠKOVA PRI ČEMU SE x% ODNOŠI NA TROŠKOVE PROIZVODNJE A y% NA TROŠKOVE UPRAVE I PRODAJE

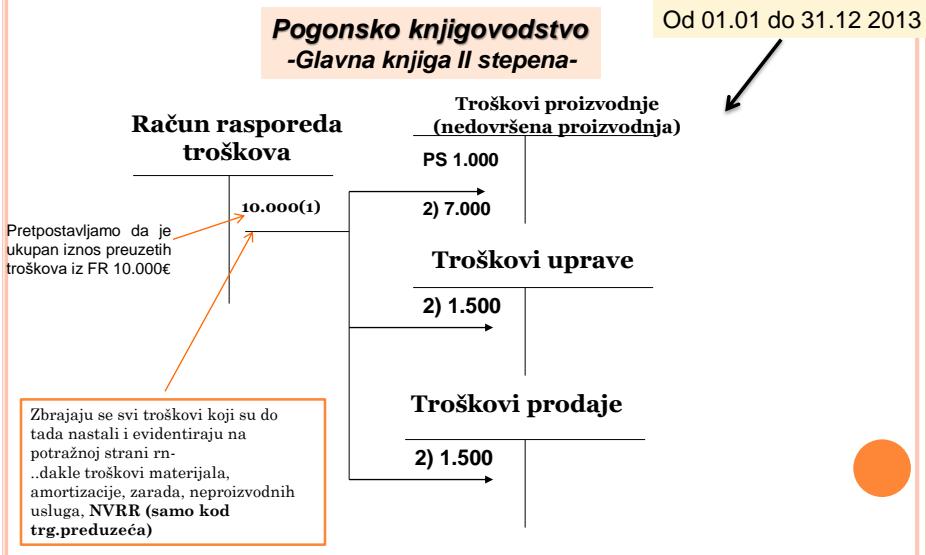
Pogonsko knjigovodstvo
-Glavna knjiga II stepena-

Od 01.01 do 31.12 20xx

PRIMJER:

1): IZVRŠITI RASPORED TROŠKOVA PRI ČEMU SE 70% ODNOSI NA TROŠKOVE PROIZVODNJE A 15% NA TROŠKOVE UPRAVE I 15% NA TROŠKOVE PRODAJE

NAPOMENA:

POSLOVNA PROMJENA: ZAVRŠEN JE PROCES PROIZVODNJE

Pogonsko knjigovodstvo
-Glavna knjiga II stepena-

Gotovi proizvodi

N-R...P...R1-N1

NAPOMENA:

3): ZAVRŠEN JE PROCES PROIZVODNJE U VRIJEDNOSTI OD 5.000

Pogonsko knjigovodstvo
-Glavna knjiga II stepena-

Gotovi proizvodi

PS 2.000

3) 5.000

**Troškovi proizvodnje
(nedovršena proizvodnja)**

PS 1.000

2) 7.000

5.000 (3)

NAPOMENA:

POSLOVNA PROMJENA: IZVRŠENA JE PRODAJA GOTOVIH PROIZVODA...

knjigovodstveni stav

Finansijsko knjigovodstvo:

- zadužuje se rn-kupac (PV+PDV);
- odobrava se rn-izlazni PDV
- odobrava se rn-prihod od prodaje

knjigovodstveni stav

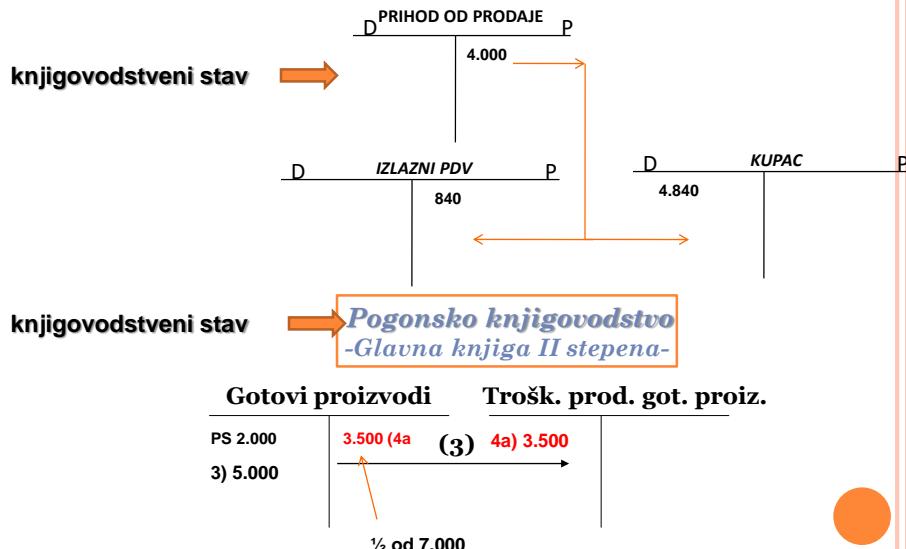
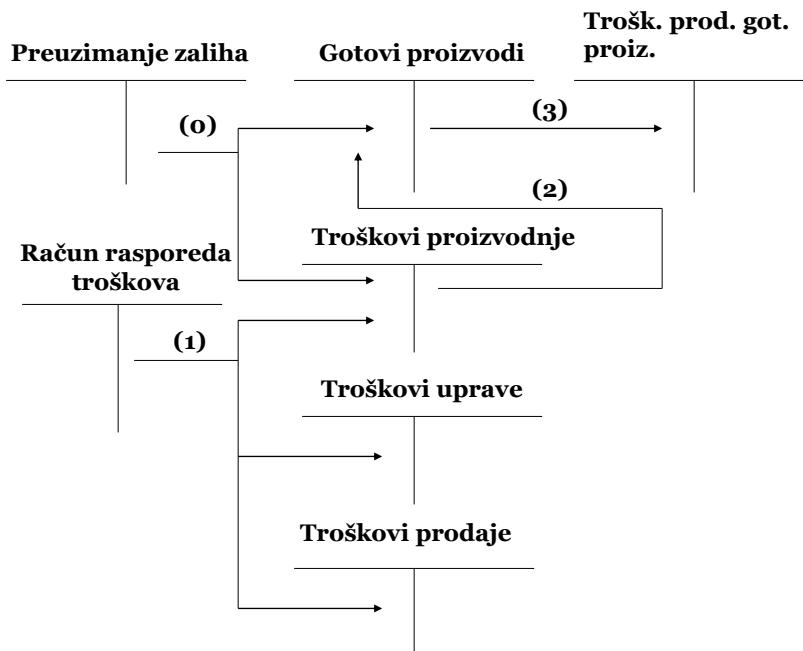

Pogonsko knjigovodstvo
-Glavna knjiga II stepena-

Gotovi proizvodi	Trošk. prod. got. proiz.		
PS z%	CK (3)	CK	

PROMJENA...NASTAVAK...

4): IZVRŠENA JE PRODAJA $\frac{1}{2}$ ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA PO PRODAJNOJ VRIJEDNOSTI 4.000 I PDV SE OBRAČUNAVA PO STOPI OD 21%

SUMARNO Knjiženje promjena u glavnoj knjizi II stepena:

III FAZA

○ NA KRAJU ISKAZNOG PERIODA

○ 31.12.2011....

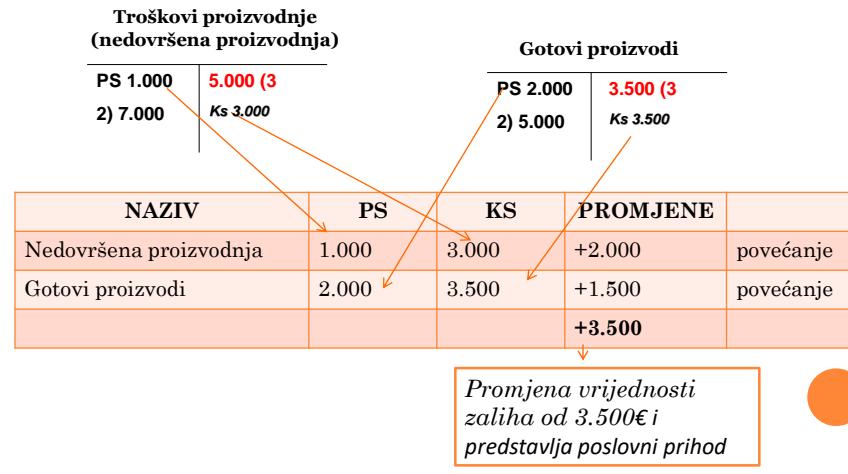
IZVJEŠTAJ

O OBRAČUNU VRJEDNOSTI STANJA I PROMJENAMA - POVEĆANJU I SMANJENJU,
ZALIHA NEDOVRSENE PROIZVODNJE, NEZAVRŠENIH USLUGA I GOTOVIH PROIZVODA
NA DAN 31.XII 20XX. GOD.

<i>Naziv konta</i>	<i>Početno stanje (PS)</i>	<i>Stanje na kraju obračunskog perioda (KS)</i>	<i>Povećanje (KS>PS)</i>	<i>Smanjenje (KS<PS)</i>
Nosioci trošk. - nedovrš. proizvodnja	a	a^k	$a^k > a$	-
Nezavršene usluge	b	b^k	-	-
Gotovi proizvodi	c	c^k	-	$c < c^k$
Ukupno				

IZVJEŠTAJ O OBRAČUNU VRIJEDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENE PROIZVODNJE I GOTOVIH PROIZVODA

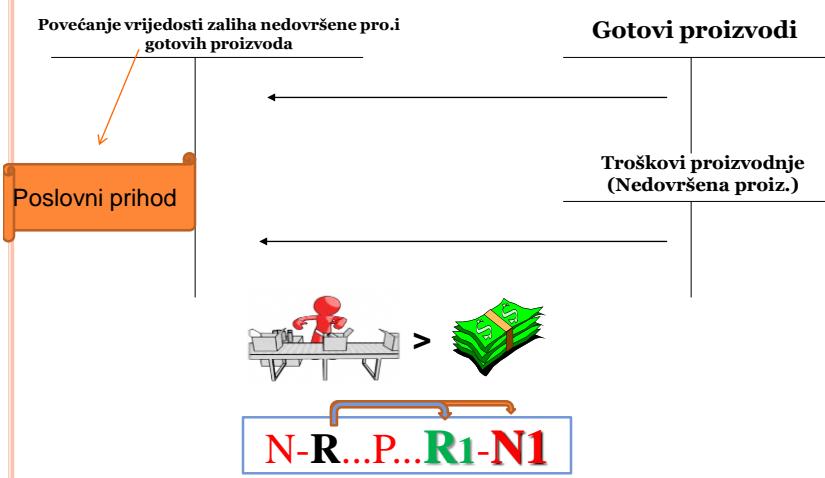
- Izvještaj se pravi od strane Pogonskog knjigovodstva

Knjiženje promjena na zalihamu u finansijskom knjigovodstvu:

-Početne zalihe manje nego krajnje

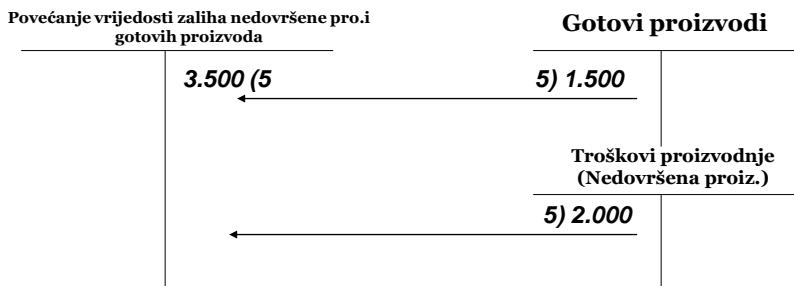
PS < KS

Knjiženje promjena na zalihamu u finansijskom knjigovodstvu:

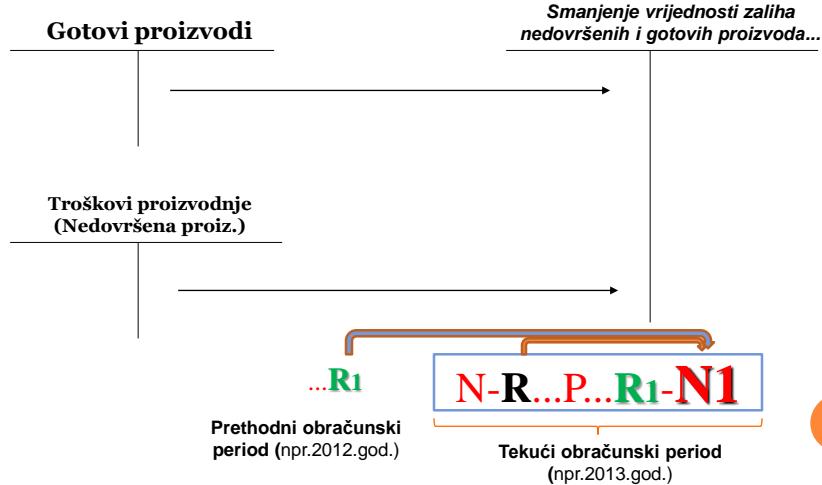
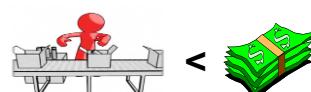
-Početne zalihe manje nego krajnje

PS<KS

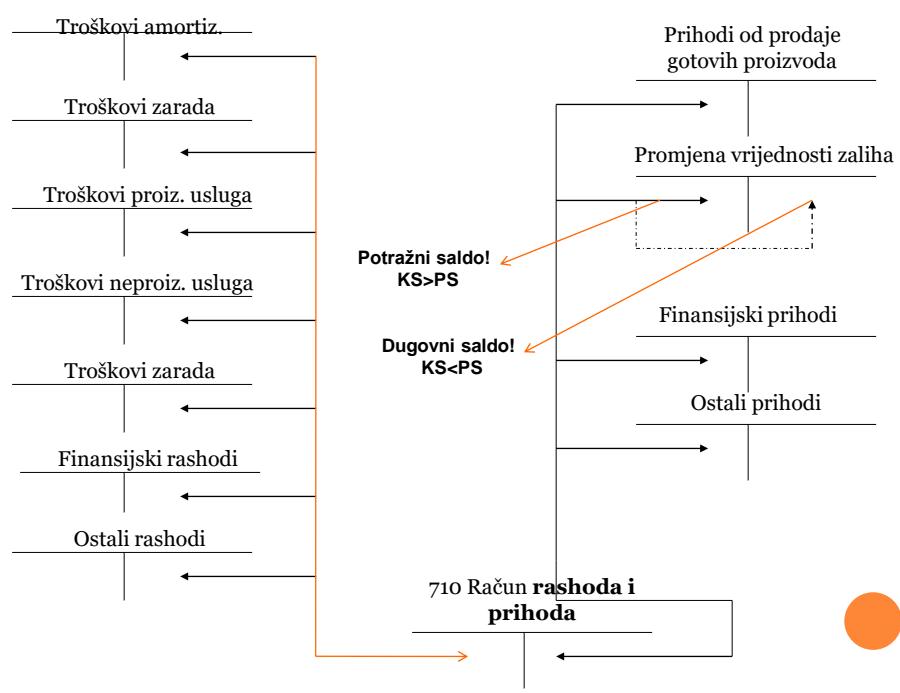

Knjiženje promjena na zalihamu u finansijskom knjigovodstvu:

-Početne zalihe veće nego krajnje
-PS>KS

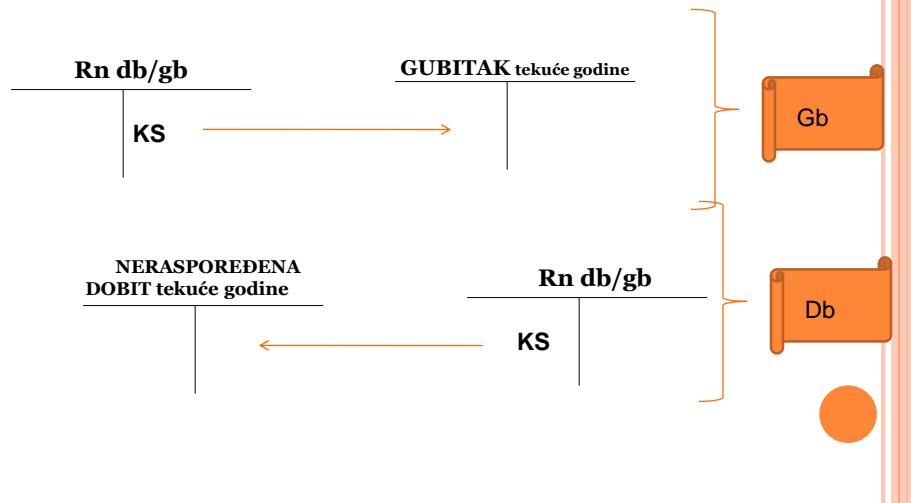

OBRAČUN I KNJIŽENJE PFR PO METODU TROŠKOVA UKUPNIH UČINAKA PO NETO PRINCIPU...

Napomena:

poslovna promjena: proknjižiti PFR po metodu ukupnih nepotpunih troškova po neto principu

BILANS USPJEHA PO METODI NEPOTPUNIH TROŠKOVA UKUPNIH UČINAKA PO NETO PRINCIPU

Rashodi

Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha/

Prihodi**I POSLOVNI RASHODI**

- Troškovi materijala
- Troškovi otpisa osn. sredstava
- Troškovi zarada
- Troškovi proizvodnih usluga
- Troškovi neproizvodnih usluga

II Ostali rashodi**III Finansijski rashodi****II POSLOVNI PRIHODI**

- Prihodi od prodaje gotovih proizvoda
- Prihodi od aktiviranih sopstvenih učinaka
- Promjena vrijednosti zaliha
  - 630 - Povećanje vrijednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga*
  - 631 - Smanjenje vrijednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga*

II Ostali prihodi**III Finansijski prihodi**

**BILANS USPJEHA PO METODI NEPOTPUNIH TROŠKOVA
UKUPNIH UČINAKA PO NETO PRINCIPU**

Rashodi	Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha	Prihodi	
I POSLOVNI RASHODI		II POSLOVNI PRIHODI	
Troškovi materijala	1.000	Prihodi od prodaje	4.000
Troškovi amortizacije	500	Prihodi od aktiviranih sopstvenih učinaka	
Troškovi zarada	2.000	Promjena vrijednosti zaliha	3.500
Troškovi proizvodnih usluga	200	II Ostali prihodi	50
Troškovi neproizvodnih usluga	100	III Finansijski prihodi	50
II Ostali rashodi	400		
III Finansijski rashodi	100		
DOBITAK	3.300		
	7.600		7.600

Primjer...nastavak

6: proknjižiti PFR po metodu ukupnih nepotpunih troškova po neto principu

PITANJA?

